

Biện pháp quản lý hoạt động liên kết đào tạo đại học hệ vừa làm, vừa học tại Trung tâm Giáo dục thường xuyên tỉnh Lâm Đồng

Lê Hoàng Phương*

*Học viên cao học Trường Đại học Sư phạm Huế

Received: 12/8/2023; Accepted: 18/8/2023; Published: 25/8/2023

Abstract: Linking university training with work-study program in order to create conditions for those who cannot attend formal university to have the opportunity to access higher education; help a part of officials and employees in the locality to study and improve knowledge and skills in an appropriate organizational mode; create on-site staff resources to meet the requirements of the job in the period of market economy and international integration. However, the actual situation of managing this operation still has difficulties and shortcomings that need to overcome. From the research on the theoretical basis and the actual survey, the article proposes some measures to manage the joint training activities of the university by working and studying at the Center for Continuing Education of Lam Dong province.

Keywords: Link training, university, work, study, Lam Dong.

1. Đặt vấn đề

Việc quản lý hoạt động liên kết đào tạo đại học (LKĐT ĐH) hệ vừa làm, vừa học (VLVH) tại Trung tâm Giáo dục thường xuyên (GDTX) tỉnh Lâm Đồng trong những năm qua đã đạt được nhiều thành quả đáng kể, tuy nhiên trong giai đoạn hiện nay đã bộc lộ nhiều hạn chế và bất cập. Trên cơ sở lý luận và thực tiễn, chúng tôi đã đề xuất 6 biện pháp cơ bản để tăng cường quản lý hoạt động LKĐT ĐH hệ VLVH. Mỗi biện pháp có mục đích, ý nghĩa khác nhau nhưng chúng có quan hệ biện chứng với nhau. Các biện pháp này cần phải được thực hiện một cách đồng bộ, linh hoạt cho từng hoàn cảnh cụ thể. Các biện pháp đã được khảo nghiệm và được đánh giá là có tính cần thiết và có tính khả thi cao. Bài báo giới thiệu các biện pháp quản lý hoạt động LKĐT ĐH hệ VLVH tại Trung tâm GDTX tỉnh Lâm Đồng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vài nét về thực trạng quản lý hoạt động LKĐT ĐH hệ VLVH tại Trung tâm GDTX tỉnh Lâm Đồng

- Về giáo dục nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý (CBQL), giảng viên (GV) về vai trò của hoạt động LKĐT: Số liệu khảo sát cho thấy kết quả triển khai các hoạt động quản lý hoạt động giáo dục nâng cao nhận thức cho CBQL, GV về vai trò và tầm quan trọng của hoạt động LKĐT ĐH hệ VLVH đạt ở mức khá (ĐTB từ 2.63 đến 3.11).

- Về hiệu quả quản lý mục tiêu hoạt động LKĐT đại học hệ VLVH: Có 73,98% CBQL, GV đánh

giá việc hiệu quả, 16.83% đánh giá hiệu quả tốt và không có ai đánh giá hiệu quả yếu, cho thấy kết quả thực hiện quản lý mục tiêu LKĐT đạt được là tốt. Điểm trung bình (ĐTB) chung 2.93, tất cả các nội dung đều nằm trong khung khá (ĐTB các nội dung từ 2.77 – 3.11).

- Thực trạng quản lý nội dung LKĐT: Điểm ĐTB cho nội dung này đạt 2.77. Quản lý nội dung hoạt động LKĐT đại học hệ VLVH bên cạnh những thành tựu đã làm được trong quản lý nội dung hoạt động LKĐT thì vẫn còn tồn tại nhiều thiếu sót, nhất là sự phù hợp với đời sống kinh tế, xã hội và rèn luyện kỹ năng làm việc cho người học.

- Về quản lý phương thức tổ chức LKĐT: Hầu hết khách thể cho rằng Trung tâm GDTX đã thực hiện trung bình và khá tốt, với 25.71% số cho rằng hiệu quả quản lý đã đạt mức tốt; trung bình 56.07% đánh giá ở mức hiệu quả và không có đánh giá yếu.

- Thực trạng quản lý điều kiện hỗ trợ hoạt động LKĐT: Mức độ thực hiện chức năng quản lý của chủ thể quản lý đối với nội dung này ở mức trung bình (ĐTB 2.54). Việc quản lý các điều kiện hỗ trợ LKĐT còn những thiếu sót, cần được xem xét.

- Thực trạng ảnh hưởng của các yếu tố đến quản lý hoạt động LKĐT: Các yếu tố khách quan có ảnh hưởng mạnh và rất mạnh. Trong ba yếu tố chủ quan ảnh hưởng đến quản lý hoạt động LKĐT ĐH hệ VLVH thì yếu tố “ý thức, trách nhiệm học tập của học viên” được CBQL, GV được đánh giá có ảnh

hường mạnh nhất (ĐTB 3.23 và có 91.07% CBQL, GV đánh giá ảnh hưởng rất mạnh và mạnh đến quản lý hoạt động LKĐT).

2.2. Biện pháp quản lý hoạt động hoạt động LKĐT ĐH hệ VLVH tại Trung tâm GDTX tỉnh Lâm Đồng

Trên cơ sở đánh giá thực trạng, chúng tôi đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động liên kết đào tạo đại học hệ vừa làm, vừa học tại Trung tâm GDTX tỉnh Lâm Đồng theo hướng phát huy những thành tựu đạt được và khắc phục hoặc giảm thiểu những tồn tại, yếu kém như sau:

Biện pháp 1 - Nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giảng viên, học viên về sự cần thiết phải đảm bảo chất lượng LKĐT ĐH hệ VLVH với các nội dung:

Tổ chức tập huấn, hội thảo, trao đổi thông tin về LKĐT ĐH cho các CBQL, GV của các bên liên kết; triển khai các chiến dịch truyền thông, giáo dục về LKĐT ĐH cho xã hội thông qua các phương tiện truyền thông đại chúng như báo chí, radio, truyền hình, internet. Tổ chức các cuộc thi, triển lãm, biểu diễn về các sản phẩm, sáng kiến của người học tham gia LKĐT ĐH để giới thiệu và lan tỏa cho cộng đồng. Khuyến khích và tạo điều kiện cho người học tham gia LKĐT ĐH có cơ hội thực tập, làm việc tại các doanh nghiệp, tổ chức trong và ngoài nước để trải nghiệm và áp dụng kiến thức vào thực tiễn.

Biện pháp 2 - Tập trung chỉ đạo có hiệu quả việc xây dựng kế hoạch LKĐT dài hạn và ngắn hạn của Trung tâm, đảm bảo sự phát triển các hoạt động một cách chủ động và bền vững:

Xác định nhu cầu, đối tượng và mục tiêu của LKĐT ĐH hệ vừa VLVH phù hợp với sứ mệnh, tầm nhìn và chiến lược phát triển của Trung tâm GDTX. Tìm kiếm, lựa chọn và thiết lập quan hệ hợp tác với các cơ sở đào tạo có uy tín, chất lượng và có nhu cầu LKĐT với Trung tâm GDTX. Thống nhất các điều khoản và nội dung của hợp đồng LKĐT ĐH, bao gồm mục tiêu, nguyên tắc, quyền lợi và nghĩa vụ của các bên; các ngành, chương trình, khóa học, bằng cấp được liên kết; các tiêu chuẩn, quy trình và phương thức tuyển sinh, đào tạo, kiểm tra, đánh giá và cấp bằng; các khoản chi phí, nguồn lực và phân chia trách nhiệm; các vấn đề pháp lý và giải quyết tranh chấp. Triển khai công tác tuyên truyền, quảng bá và tuyển sinh cho các ngành, chương trình, khóa học được LKĐT ĐH hệ vừa VLVH thông qua các phương tiện truyền thông; tổ chức giới thiệu, tư vấn, gặp gỡ trực tiếp với người học; phối hợp với các cơ

quan, tổ chức, doanh nghiệp để giới thiệu và khuyến khích người lao động tham gia LKĐT. Tổ chức và quản lý hoạt động đào tạo theo các ngành, chương trình, khóa học được liên kết, bảo đảm chất lượng và hiệu quả. Thực hiện việc xây dựng kế hoạch giảng dạy, kiểm tra, đánh giá theo từng kỳ học; bố trí cơ sở vật chất, thiết bị, giáo viên, giảng viên phù hợp; áp dụng công nghệ thông tin và truyền thông vào quá trình giảng dạy, học tập; theo dõi và kiểm tra tiến độ và kết quả học tập của người học; tổ chức các hoạt động ngoại khóa, giao lưu, thực tập cho người học. Đánh giá và rút kinh nghiệm về quá trình liên kết nhằm cải tiến và hoàn thiện các chương trình, khóa học, bằng cấp được liên kết; tăng cường hợp tác và mở rộng quan hệ với các trường đại học, cao đẳng liên kết, nâng cao uy tín và thương hiệu của Trung tâm GDTX.

Biện pháp 3 - Tổ chức khảo sát, nghiên cứu nhu cầu nguồn nhân lực của địa phương, từ đó nâng cao hiệu quả công tác tuyển sinh đầu vào, với các nội dung:

Ban Giám đốc Trung tâm phân công giáo viên, nhân viên khảo sát, thu thập nhu cầu học tập của nhân dân trên địa bàn, đưa ra các lựa chọn về ngành học, các chương trình đào tạo đang có nhu cầu cao, phù hợp với nhu cầu thực tế tại địa phương. Giáo viên, nhân viên phát và thu phiếu khảo sát trực tiếp tại khu dân cư, các trường cao đẳng, trường trung cấp, trường nghề, các đơn vị hành chính các cấp; hoặc thực hiện khảo sát qua công văn, văn bản gửi đến các đơn vị hành chính, trường học để yêu cầu thống kê số lượng, nhu cầu học tập; hoặc truyền tải, thu thập thông tin qua mạng lưới công tác viên bằng nhiều hình thức tuyên truyền trên các ứng dụng mạng xã hội như Zalo, Facebook... Lãnh đạo trung tâm phân công phòng quản lý đào tạo xem xét các số liệu báo cáo từ hoạt động này để cùng với cơ sở chủ trì đào tạo lựa chọn ngành học, nội dung, phương pháp, hình thức LKĐT phù hợp, đồng thời có dự báo để phát triển chương trình đào tạo mới.

Biện pháp 4 - Chỉ đạo thực hiện đầy đủ, nghiêm túc nội dung chương trình, kế hoạch giảng dạy và học tập của tất cả các khóa học, ngành đào tạo; cụ thể là:

Xây dựng chương trình đào tạo hệ đại học VLVH một cách hợp lý, khoa học phù hợp với định hướng ngành nghề gắn với điều kiện thực tế của địa phương. Các trường liên kết cần đổi mới nội dung chương trình đào tạo theo hướng giảm lý thuyết, tăng kiến thức thực tế và kỹ năng thực hành cho học viên; đổi

mới kiểm tra, đánh giá để người học vận dụng những kiến thức thực tế, tra cứu tài liệu, làm bài tập, khoá luận... Giám đốc Trung tâm phân công phó giám đốc phụ trách, phòng quản lý đào tạo phê duyệt nội dung, chương trình đào tạo dựa trên cơ sở chương trình khung của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Đối với lãnh đạo phòng quản lý đào tạo, cần quản lý việc thực hiện kế hoạch, thời gian lên lớp của GV, nhận xét đánh giá GV sau khi kết thúc môn học; phê duyệt, quản lý, phân công công tác chủ nhiệm lớp; xây dựng mối quan hệ cộng tác và phối hợp chặt chẽ giữa GV với đội ngũ CBGV tham gia quản lý hoạt động đào tạo theo hình thức liên kết. GV chủ nhiệm các lớp phải quản lý tốt hồ sơ lớp chủ nhiệm, phối hợp với giảng viên các trường liên kết, khoa trực tiếp đào tạo liên kết trong việc lập kế hoạch học tập, lập danh sách học viên đủ điều kiện dự thi, kiểm tra theo quy định và thông báo công khai trước lớp, nhận xét đánh giá kết quả học tập của học viên theo từng học kỳ đến cơ quan, địa phương cử người đi học. Đối với GV, cần chủ động xây dựng kế hoạch đào tạo để sớm bố trí đủ, cần đảm bảo cam kết thực hiện kế hoạch giảng dạy, hạn chế việc thay đổi lịch trình, môn học hay GV giảng dạy; đảm bảo việc giảng dạy đúng lịch trình, nề nếp và quy chế đào tạo, tránh tình trạng cắt xén chương trình, dồn giờ hay ra vào lớp không đúng quy định.

Biện pháp 5 - Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học viên và sử dụng kết quả đánh giá để trực tiếp thúc đẩy chất lượng học tập, với các nội dung cụ thể:

Phổ biến quy chế kiểm tra, đánh giá các môn học ngay từ khi khóa học bắt đầu để học viên nắm và phân đấu trong quá trình đào tạo; nội dung các bài kiểm tra, đánh giá kết quả học tập cần phản ánh được nội dung cơ bản về lý thuyết, thực tiễn và kỹ năng thực hành; có thể đánh giá nhiều lần cho một học phần (tối thiểu 2 lần), khuyến khích giảng viên đánh giá dưới dạng bài tập lớn, tiểu luận cá nhân theo môn học; đảm bảo tính toàn diện, khách quan, phát huy năng lực tư duy độc lập sáng tạo của học viên. Công khai, minh bạch nội dung ra đề, kết quả kiểm tra, thi; xây dựng ngân hàng đề thi với quy mô đủ lớn và bao quát được hầu hết nội dung chương trình và được cập nhật thường xuyên; cải tiến cách ra đề thi và phương pháp chấm thi theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin ở cả khâu làm bài và chấm thi nhằm tăng cường tính khách quan, tính chính xác trong đánh giá. Thường xuyên cử cán bộ, giáo viên tham gia tập huấn, đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá

kết quả học tập của học viên; phối hợp chặt chẽ với các cơ sở LKĐT để tổ chức, quản lý thi, kiểm tra hết môn học, học phần theo đúng quy chế, đảm bảo tính hệ thống, tính liên tục; thành lập ban giám sát thi, giải quyết các phản ánh, sử lý gian lận, đảm bảo kỳ thi nghiêm túc, an toàn, đúng quy chế.

Biện pháp 6 - Tăng cường đầu tư nhân lực, tài chính, CSVC-KT của trung tâm, đáp ứng các điều kiện đảm bảo chất lượng trong LKĐT ĐH hệ vừa VLVH, với các nội dung:

Quy hoạch lại cơ sở vật chất của trung tâm đảm bảo nguyên tắc là tạo điều kiện thuận lợi nhất cho việc đi lại, học tập của học viên. Đầu tư nâng cao chất lượng thiết bị cho đào tạo lý thuyết chuyên môn và thực hành nghề theo yêu cầu đạt chuẩn và theo kịp sự phát triển khoa học - công nghệ hiện đại theo hướng sử dụng có hiệu quả nguồn lực đầu tư từ ngân sách nhà nước. Tăng cường đầu tư, xây dựng phòng thực hành, phòng thư viện các điều kiện về phòng học, nhà ở cho giảng viên đơn vị liên kết, ký túc xá cho học viên ở xa. rà soát các nguồn thu và chi để cân đối tài chính cho các hoạt động; tăng cường tìm kiếm, huy động các nguồn thu khác từ các chương trình, dự án, nguồn tài trợ... để bổ sung kinh phí cho hoạt động.

3. Kết luận

Trên đây là các biện pháp quản lý hoạt động LKĐT ĐH hệ VLVH tại Trung tâm GDTX tỉnh Lâm Đồng. Các biện pháp được đề xuất đã hướng đến sự phù hợp với thực tiễn, đặc điểm của Trung tâm và địa phương, góp phần khắc phục những tồn tại, hạn chế nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả trong công tác quản lý hoạt động LKĐT. Kết quả khảo nghiệm đã cho thấy các biện pháp mà luận văn đề xuất là khả thi và phù hợp với thực tiễn đào tạo LKĐT ĐH hệ VLVH tại Trung tâm GDTX tỉnh Lâm Đồng./.

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Quốc Bảo (2002), *Một số vấn đề về Quản lý giáo dục*, Trường cán bộ quản lý giáo dục và đào tạo, Hà Nội.
2. Phùng Đình Mẫn (2011), *Giải pháp tăng cường quản lý hoạt động dạy học, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục từ xa trong giai đoạn hiện nay*, Tạp chí Khoa học – Đại học Huế.
3. Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2012), *Quản lý giáo dục một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
4. Lê Khánh Tuấn (2009, tái bản 2016), *Dự báo và Kế hoạch hoá trong quản lý giáo dục*, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội./.